

2018

Srečno in uspešno leto 2018 vam želimo sodelavci Gozdarskega inštituta Slovenije, Oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko.

dr. Nike Krajnc, mag. Mitja Piškur, Jaka Klun, Matevž Triplat, mag. Marjan Dolenšek, Tina Jemec, dr. Peter Prislan, Darja Kocjan, Kristina Sever

Uolovska vprega je bila, poleg konjske, do uvedbe traktorskega spravila običajna tako za spravilo kot prevoz lesa. Vole so uporabljali tudi pri drugih načinih spravila, npr. za zapiranje velikih lesenih vrat za zaježitev vode na klavžah ali za pogon lesenega vitla prvih žičnih žerjavov, kar je leta 1928 uspešno uporabljal Štefan Gnezda. Pri vlačanju lesa je vole odlikovala vlečna sila, zanesljiv korak in v primerjavi s konji manjša občutljivost za bolezni ter skromna prehrana. Primerni so bili predvsem za vlačenje po ravnem ali navzdol, zlasti v paru, vpreženem v dvojni volovski jarem.

Januar

2018

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
1 Novo leto	2 Novo leto	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

Spletni portal WoodChainManager je več kot le spletni kalkulator stroškov gozdne proizvodnje. Vsebuje vrsto pregledovalnikov, kot so: pregled nad cenami gozdnih lesnih sortimentov in lesnih goriv ter tokov lesa; pretvornik enot; interaktiven zemljevid deležnikov gozdnih lesnih verig; predstavitev pogostih proizvodnih verig s spremljajočimi stroški za pomoč pri izbiri najustreznejše tehnologije pri pridobivanju lesa; potenciale okroglega lesa v slovenskih gozdovih. Več na: wcm.gozdis.si.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8 Slovenski kulturni praznik	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

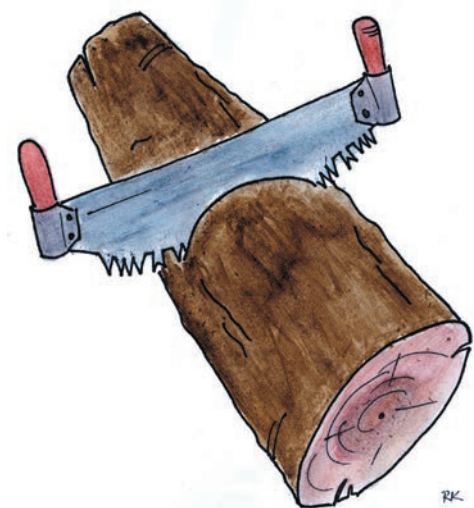
Po podatkih Statističnega urada RS so poslovni subjekti v gozdarski dejavnosti pri spravilu lesa v letu 2016 porabili več kot 1,64 milijona litrov dizelskega goriva. Večino spravila lesa do gozdne ceste v Sloveniji še vedno opravimo s traktorji. Poslovni subjekti so v tem letu pri vlačanju in vožnji lesa iz gozda uporabljali najmanj 560 prilagojenih kolesnih in goseničnih traktorjev ter gozdarskih zgibnikov in 22 zgibnih polprikoličarjev. Ocenjujemo, da je posamezen stroj v delovnem dnevu porabil v povprečju 15 litrov dizelskega goriva oziroma povzročil približno 40 kg emisij CO₂.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
26	27	28	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8

U Sloveniji imamo več kot 800 podjetij registriranih za opravljanje del v gozdovih. V želji po zagotavljanju kakovostnih in cenovno ustreznih storitev smo razvili sistem ocenjevanja kakovosti izvajalcev del v gozdarstvu. V razvoj metodologije smo vključili številne deležnike in ga tako prilagodili in razvili prav za potrebe gozdarstva. Portal *mojgozdar.si* je namenjen promociji izvajalcev del in lastnikom gozdov ter vsem, ki iščejo storitve sečnje, spravila, transporta lesa ali izdelave lesnih sekancev.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
26	27	28	29	30	31	I Velika noč
2 Velikonočni ponedeljek	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27 Dan upora proti okupatorju	28	29
30	1	2	3	4	5	6

Cene storitev ter cene gozdnih lesnih sortimentov so ključni element preglednega trga. Na Gozdarskem inštitutu Slovenije spremljamo cene gozdnih lesnih sortimentov, lesnih goriv ter gozdarskih storitev (sečnja in spravilo lesa ter prevoz lesa). Raziskave opravljamo s pomočjo spletnih vprašalnikov, rezultati pa so dostopni na wcm.gozdis.si. Vsem sodelujočim podjetjem posredujemo rezultate, odziv podjetij pa je z vsakim zbiranjem cen večji.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
30	1 Praznik dela	2 Praznik dela	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10

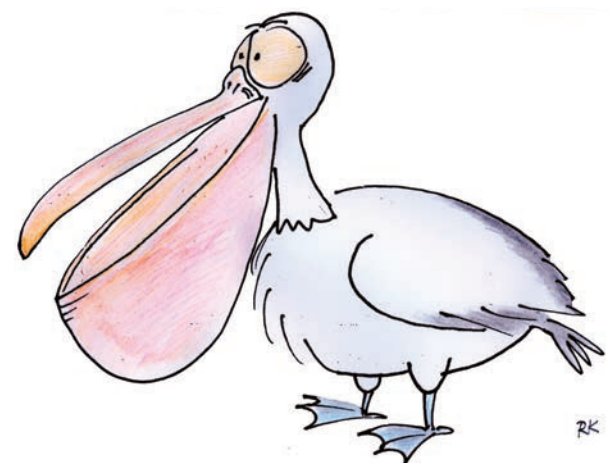
U Sloveniji največjo gospodarsko škodo med podlubniki povzroča osmerozobi smrekov lubadar (*Ips typographus*), ki razvrednoti les smreke. Namnožitev podlubnikov med obdobjem 2015-2017 je predvsem posledica žledoloma v letu 2014. Zaradi napada podlubnikov je bilo v zadnjih treh letih odkazanih več kot 2 mio m³ lesa letno. Po uradnih podatkih Zavoda za gozdove Slovenije je posek iglavcev v letu 2016 znašal 4,01 milijona m³, od tega je bilo 58 % količin posekanih zaradi podlubnikov.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25 Dan državnosti	26	27	28	29	30	1
2	3	4	5	6	7	8

Predelava lesa slabše kakovosti in/ali manjših dimenzij v lesne produkte (vlaknene plošče, iverne plošče, mehanska celuloza, kemikalije) je strateško pomembna, še posebej v primeru ujm, ki so zaznamovale dogajanje na trgu v zadnjih letih (žled, podlubniki). Te industrije letno predelajo pol milijona kubičnih metrov lesa. V primeru gradacij podlubnikov imajo pomembno vlogo predelovalci hlodovine iglavcev nižjih kakovostnih razredov, med katerimi so pomembni proizvajalci trislojnih opažnih plošč.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
25	26	27	28	29	30	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	5

U jugovzhodno Evropo se širijo primeri dobrih praks o vzpostavitvi energetske samooskrbnih krajev. To so tisti kraji, ki večino potreb po energiji pokrijejo iz obnovljivih virov energije. Raba lesnih goriv iz lokalnega okolja v modernih kurilnih napravah namreč pomeni visoke izkoristke, izboljšanje kakovosti zraka, trajnost in razvoj lokalnega gospodarstva. Trenutno sta v Sloveniji dva kraja na poti do energetske neodvisnosti: Dole pri Litiji in Loški Potok.

August

2018

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15 Marijino vnebovzetje	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9

Shema S4Q (www.s4q-si) deluje že četrto leto. Namen sheme je manjše proizvajalce pelet spodbujati k redni kontroli in ohranjanju kakovosti pelet. V shemo je bilo konec leta 2017 vključenih sedem proizvajalcev. Na vreči pelet odtisnjeni znak kakovosti S4Q pomeni, da proizvajalec dosega in vzdržuje opredeljeno kakovost pelet, ki pa jo redno preverja Gozdarski inštitut Slovenije. Izkušnje iz preteklih let kažejo, da je znak S4Q prepoznan med slovenskimi potrošniki, hkrati pa se je kakovost pelet in urejenost trga izboljšala, kar dokazujejo tudi zadnje analize trga pelet.

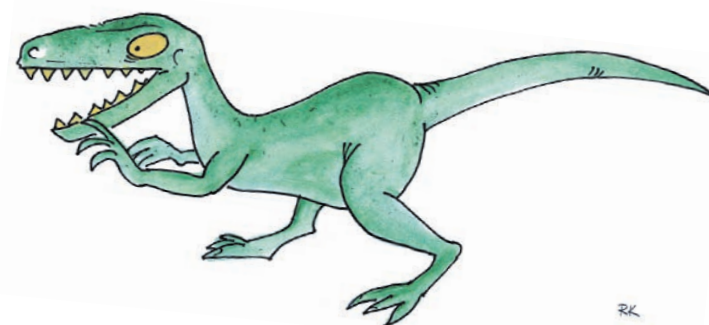
September

2018

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7

U zadnjih 36 letih je pri delu v gozdu umrlo 467 ljudi, v povprečju več kot 13 na leto. Stanje se je še poslabšalo po letu 2010 in doseglo maksimum v letih 2011 in 2014 s po 21 smrtnimi žrtvami. Med umrlimi so poklicni gozdarski delavci, najpogosteje pa lastniki gozdov in drugi, ki občasno delajo v gozdu. Stanje se je v letu 2017 nekoliko izboljšalo, a smo še daleč od vizije: »Nič mrtvih in hudo poškodovanih pri delu v gozdu«. K izboljšanju lahko pripomore vsak z usposobljenostjo, uporabo osebne varovalne opreme in odgovornostjo, pri tem pa upošteva pravilo »V gozdu nikoli ne delam sam«.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31 Dan reformacije	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

Pравилnik o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov iz gozdov v lasti Republike Slovenije (UL 30/2017) opredeljuje način merjenja in razvrščanja gozdnih lesnih sortimentov iz gozdov v lasti Republike Slovenije po dimenzijah, kakovosti in namenu rabe. Pravilnik med drugim opredeljuje tudi orientacijske dvojne debeline skorje za glavne drevesne vrste, enote za določitev količin sortimentov in razvrščanje sortimentov po srednjem premeru.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
29	30	31	I Dan spomina na mrtve	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9

Kako najti kakovostnega, zanesljivega in cenovno ugodnega izvajalca gozdarskih del? V želji po vzpostavitvi transparentnega trga storitev v gozdarstvu smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije razvili sistem ocenjevanja podjetij, kjer v prvem koraku ocenimo formalno ustreznost podjetij, ki sloni na oceni ustreznosti gozdarske inšpekcije. V drugem koraku pa sledi neodvisna strokovna ocena, na osnovi katere lahko podjetje pridobi do 5 listov (zvezdic), ki kažejo na njegovo usposobljenost ter na njegovo socialno, družbeno, okoljsko in ekonomsko odgovornost.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
26	27	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25 Božič	26 Dan samostojnosti in enotnosti	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

www.mojgozdar.si

Iskalnik izvajalcev
del v gozdovih

wcm.gozdis.si

Portal za optimizacijo
gozdne proizvodnje

www.s4q.si

Sistem zagotavljanja
kakovosti pelet-S4Q

biomasudplus.eu

Trg biogoriv na področju
Mediterrana

www.biovill.eu

Razvoj energetske
neodvisnih krajev

www.forbioenergy.interreg-med.eu

Biomasa iz zavarovanih
območji

facebook.com/gisgte

Sledite nam lahko tudi na
Facebook-u

www.gozdis.si

Oddelek za gozdno
tehniko in ekonomiko